

Verksamhetsberättelse 2014

Centrum för maritima studier

Stockholms
universitet

1 Organisation.....	1
2 Pågående avhandlings- och forskningsprojekt	2
3 Ansökningar, stipendier, anställningar.....	3
4 Seminarier och konferenser	4
5 Samverkan	9
6 Undervisning	11
7 Publikationer	11
8 Informationsspridning, CEMAS webbplats	12
9 Ekonomi	12
10 Utvärdering av CEMAS	13

1 Organisation

Enligt stadgarna utses CEMAS styrelse och föreståndare av Stockholms universitets rektor för treårsperiod. Doktorandrepresentant utses av studentorganisationernas företrädare. CEMAS styrelse har ett övergripande ansvar för verksamheten. Den träffas vanligtvis fyra gånger om året, två gånger per termin.

Under året 2014 bestod CEMAS styrelse av:

- Karl-Olof Hammarkvist, adj professor vid Handelshögskolan, styrelseordförande
- Anna Götlind, professor, historia, Stockholms Universitet
- Lars Kaijser, docent, etnologi, Stockholms Universitet
- Stefan Lundblad, fil dr, Forskningsenheten, SMM (avgick under vt 2014)
- Mirja Arnshav, forskningssamordnare, SMM
- Andreas Linderöth, fil dr, forskningssamordnare, SMM
- Ale Pålsson, doktorand i historia.

Styrelsen träffades under året 2014 tre gånger. Möten ägde rum: 25/4, 18/9 och 20/11.

CEMAS medarbetare under 2014 var:

Leos Müller, professor i historia samt CEMAS föreståndare

Simon Ekström, docent i etnologi, forskare

Lisa Hellman, doktorand i historia

Hanna Jansson, doktorand i etnologi

Ale Pålsson, doktorand i historia

Harry R Svensson, doktorand i historia

Aryo Makko, postdoktor inom projektet "Sveriges sjöfartskonsuler"

Steve Murdoch, Olof Palmes gästprofessor vid CEMAS, akademiskt år 2013-2014

Mattias Frihammar, postdoktor inom projektet "...luktar godare och kluckar skönare.... Fritid, genus och nation i minnesskapande på fritidsbåtsfältet".

2 Pågående avhandlings- och forskningsprojekt

Lisa Hellman, doktorand i historia antagen vt 2010, studerar mötet mellan Svenska Ostindiska kompaniet och Kina. I undersökningens fokus ligger Kanton-Macao, två kosmopolitiska städer, och de sociala praktikerna mellan svenskar, andra européer och kineser. Trots omfattande litteratur om kompaniet finns det relativt litet gjort på detta område. Teoretiskt anknyter Hellman till maskulinitets- och genusforskning som är mycket relevant i en maritimhistorisk kontext. Ett annat område som avhandlingen relaterar till är global historia. Planerad disputation ht 2015.

Hanna Jansson, doktorand i etnologi antagen ht 2010, undersöker i sitt projekt "Nätseglarna och den narrativa geografin" hur färden över haven framställs i samtida digitala reseberättelser. Utifrån folkloristiska perspektiv på berättelser och berättande är ambitionen att kunna belysa relationen mellan den faktiska rutten och den narrativa geografi som seglarna skapar med sina reseberättelser. Planerad disputation ht 2015.

Ale Pålsson, doktorand i historia antagen antagen ht 2011, studerar i sitt avhandlingsarbete identitetsfrågor i S:t Barthélemy 1790-1820, en svensk koloni i Västindien. Avhandlingens preliminära titel är "Maktkamp eller samlevnad – en granskning av S:t Barthélemys nationella och sociala grupperingar och dess samexistens 1790-1820". Planerad disputation ht 2015.

Harry R. Svensson, doktorand i historia antagen antagen ht 2011, studerar i sin avhandling örlogsstaden Karlskrona som kosmopolitisk hamnmiljö under 1800-talet. Syftet är att placera in Karlskrona i ett internationellt forskningsfält om örlogsstäder och visa hur integrationen mellan olika grupper i staden fungerade. Fokus ligger på det lilla men betydande judiska inslaget i Karlskrona. Planerad disputation ht 2015.

Simon Ekströms projekt "Homarus Gammarus – västkustens svarta guld" sätter Västkustens hummer och hummerfiske i fokus utifrån mångfald av perspektiv och ingångar. Hummern och hummerfisket studeras som ett lokalt fenomen; samtidigt som både fisket och konsumtionen sker mot bakgrund av globala förhållanden och en internationell ekonomi.

Aryo Makko studerar i sitt postdoktorprojekt det svenska konsulatväsendets utveckling under perioden 1860–1914 utifrån tre perspektiv: säkerhet (diplomati), ekonomi (handel) och sociala frågor (religion, familj, välfärd). Projektet skall resultera i artiklar och en monografi om

konsulatväsendets historia. Makko var under 2014 huvudansvarig för konferensen ”Sverige i världen: Den svenska sjöfartskonsulära verksamheten, c:a 1800-1985”, som ägde rum 19-20 maj 2014.

Leos Müllers forskning kretsar kring neutralitet, sjöfart och internationella relationer under tidigmodern tid, utifrån ett tvärvetenskapligt perspektiv (historia, ekonomisk historia, statsvetenskap, freds- och konfliktforskning). Han arbetade under 2014 på en lärobok om maritim historia.

Steve Murdoch forskar under sin vistelse vid CEMAS om kaperiverksamheten under 1600-talet. Projektet som är ett samarbete med Leos Müller studerar kaperier utifrån tre olika perspektiv: det ekonomiska, det diplomatiska och det rättsliga. En viktig aspekt av projektet är den tidigmoderna uppfattningen om neutralitet efter 1648.

Mattias Frihammar bedriver under sin postdoktoranställning 2014-2016 projekt ...luktar godare och kluckar skönare.... Fritid, genus och nation i minnesskapande på fritidsbåtsfältet. Utifrån ett minnesteoretiskt och kulturarvskritiskt perspektiv ställer projektet frågor om vilka värden, normer och ideal som kommer till uttryck i intresset för äldre tiders fritidsbåtsliv. Tre aspekter står i särskilt fokus. Den första är fritidsbåtens koppling till fritid och semester. Den andra aspekten är det faktum att fritidsbåtsliv är påtagligt könsuppdelat. Den tredje aspekten handlar om fritidsbåtens symbolladdade koppling till nationell identitet och ”svenskhet”. Projektets övergripande syfte är att visa hur föreställningar om fritid, svenskhet och kön samspelar när äldre tiders fritidsbåtsliv på olika sätt iscensätts och diskuteras.

3 Ansökningar, stipendier, anställningar

Professor Steve Murdoch (University of St. Andrew) innehavare av Olof Palmes gästprofessur, 2013-2014. Utöver projektet om kaperier och neutral sjöfart deltog Murdoch i Historiska institutionens seminarieverksamhet och undervisning på master- och forskarutbildningsnivå.

Mattias Frihammar anställdes från den 1 mars 2014 som postdoktor i etnologi, i projektet om fritidsbåten som kulturarv. Anställningen gäller t o m den 29 febr. 2016. Frihammars tjänst finansieras inom SMM och SU:s samarbete (2+2 mil. uppgörelsen).

Lisa Hellman kom som gästforskare till University of Tokyo ht 2014 (september-december).

4 Seminarier och konferenser

Maritima seminariet är den viktigaste plattformen för CEMAS verksamhet utåt. Sedan våren 2010 har seminariet på Vasamuseet vuxit till en välfungerande mötesplats för maritima studier i Stockholm och Sverige. I seminarieserien presenteras pågående forskning i maritim historia, maritim etnologi och marinarkeologi. Bland seminariedeltagare finns studenter, museets anställda, doktorander och andra intresserade; seminariet är öppet för allmänheten.

Program för Maritima Seminariet 2014

Vårterminen 2014

7/2 Svenska örlogsofficerare i utrikes tjänst under 1800-talet

Harry R. Svensson, CEMAS, presenterar ett avsnitt ur sitt avhandlingsarbete.

14/3 Kaperier och svensk neutralitet mellan 1652 och 1800

Steve Murdoch och Leos Müller, CEMAS, presenterar ett forskningsprojekt.

4/4 Anthony Knipe and English Maritime Networks in the Baltic, the 17th century

Adam Grimshaw, University of St Andrews, presenterar sitt avhandlingsarbete.

11/4 Valfångst, industriarv och geopolitik i Sydatlanten

Dag Avango, KTH, presenterar ett forskningsprojekt.

7/5 Dolda laster? Magi och modernitet speglar genom kolonial handel med den Nya världen under 1600-talet

Gunhild Eriksdotter presenterar en artikel.

16/5 Att skapa en värld – Stena Bulk, Concordia Maritime och marknadsföringens betydelse i tanksjöfarten 1982–2012

Thomas Taro Lennerfors, Uppsala universitet, presenterar pågående forskning.

28/5 Shipping revolutions and globalization, c 1850-2000

Yrjö Kaukiainen, professor emeritus, Helsingfors universitet, håller ett föredrag.

Höstterminen 2014

19/9 Falklandskrigets påverkan på svenska flottans materielutveckling

Johan Löfgren, Marinmuseum Karlskrona

26/9 Urbanism under Sail: An Archaeology of fluitships in Early Modern Everyday life.

Niklas Eriksson, doktorand i maritim arkeologi, Södertörns högskola, disputerar.

Seminariedeltagare är varmt välkomna att delta i disputationen som äger rum på Södertörns högskola, Sal MA624, kl. 13.00

10/10 Mellan Mercurius och Mars. Den finländska redaren som aktör i det storpolitiska spelet under och efter första världskriget

Robert Lindberg, doktorand i historia, Åbo Akademi, presenterar avhandlingsprojekt.

24/10 Mattias Frihammar, postdoktor i etnologi vid CEMAS, presenterar pågående projekt om fritidsbåtskulturen i Sverige.

7/11 Brokering Houses of the Exotic: Substances, Practices and Global Trade Networks of Early Modern Pharmacy
Hjalmar Fors, forskare, institutionen för idé- och lärdomshistoria Uppsala universitet, presenterar forskningsprojekt.

21/11 Mellan kaos och kontroll – Social ordning i svenska flottan 1670-1716
AnnaSara Hammar, forskare och lärare, Umeå universitet, och årets pristagare av Jan Glete-priset, presenterar sin avhandling.

5/12 Port of Emotions – Nostalgia in Harbour Reminiscence
Tytti Steel, forskare, Helsingfors universitet, presenterar sin forskning.

Övrigt konferensdeltagande, seminarier, föredrag i urval

Forskningsdag: CEMAS – forskningsenheten SMM, 2 juni 2014

Den 2 juni 2014 träffades CEMAS och SMM:s forskare (forskningsenheten) för en dags presentationer. SMM:s forskningsenhet informerade även om museernas utställningsplaner. Vi diskuterade dessutom SMM:s syn på samarbetet med Stockholms universitet och CEMAS plats i deras verksamhet. CEMAS medarbetare presenterade kort sina respektive forskningsprojekt och framtidsplaner. Särskilt uppmärksamhet ägnade vi de två samarbetsprojekt mellan CEMAS och SMM: konsulprojektet (Aryo Makko) och fritidsbåtsprojektet (Mattias Frihammar). Det konstaterades att mötet var givande och något liknande borde återkomma varje år. Vi planerade preliminärt ett liknande till vårterminen 2015.

Konferens: Sverige i världen: Den svenska sjöfartskonsulära verksamheten, c:a 1800-1985 den 19-20 maj 2014, Sjöhistoriska museet, Stockholm

Konferensen organiserades gemensamt av CEMAS, Sjöhistoriska museet och Utrikesdepartementet och var en viktig del av projektet om svenska konsuler som finansierar Aryo Makkos postdoktoranställning. Konferensen ägde rum på Sjöhistoriska museet och samlade ett stort antal deltagare. 17 bidrag presenterades, från Sverige, Norge, Finland och Nederländerna. Den holländske historikern Ferry de Goey höll keynote-föredrag som placerade det svenska konsulatväsendet i en bred internationell kontext. Bidragen samlade både specialister/historiker på

tidigmodern tid och bidragsgivare med direkt erfarenhet av konsulverksamheten i hamnarna.

Bidragen höll generellt hög nivå och Aryo Makko och Leos Müller håller på att omarbete dem till en antologi som kommer att ges ut 2015.

Workshop Asian Goods and Eighteenth-Century Scandinavia: Trade, Material Culture and Changing Consumer Patterns, 23 maj 2014, Sjöhistoriska museet (Spiltan), Stockholm

Workshopen samlade nio papers av framförallt utländska forskare. De uppmärksammade olika aspekter av 1700-tals handel med Asien i Danmark och Sverige. Bidragen kommenterades av prof. Ann McCants från MIT, USA, en ledande expert på tidigmodern konsumtion av asiatiska varor. Workshopen avslutades med en guidad visning av Svindersvik, familjen Grills sommarhus med många inslag av kinahandeln. Leos Müller och Lisa Hellman presenterade egna bidrag. Workshopen finansierades med medel från Handelsbankens stiftelser. Organisatörer Leos Müller och Hanna Hodacs siktar på att ge ut bidragen i ett speciellt nummer av lämplig tidskrift. Fler tidskrifter har kontaktats.

Workshop "Asian Goods and Eighteenth-Century Scandinavia: Trade, Material Culture and Changing Consumer Patterns". Deltagarna utanför Spiltan (maj 2014) (Foto Leos Müller)

Workshop om örlogsstäderna Karlskrona och Sveaborg, 12 september 2014, Marinmuseum Karlskrona.

Workshopen samlade svenska, finska och danska forskare med intresse för de tidigmoderna örlogsbaserna i Östersjön. Bland deltagarna kan nämnas Lars Ericson Wolke från Försvarshögskolan i Stockholm, Marcus Hjulhammar från Helsingforsuniversitetet och Jakob Seerup, Orlogsmuseet i Köpenhamn. Huvudansvariga för organisationen var Andreas Linderoth, forskningssamordnare vid Marinmuseum i Karlskrona, och CEMAS doktorand Harry R Svensson.

Övriga uppdrag under 2014

28 januari 2014 Gothenburg University, Sweden - British Privateering And Swedish Prizes: The Gothenburg Case Study, paper av Steve Murdoch.

12 februari 2014, Riksarkivet (The National Archives of Sweden) - Alexander Leslie and the Scottish Generals in Sweden 1630-1648, Steve Murdoch presentation

5 mars 2014, konferens "The Making of Commercial Law: Common Practices and National Legal Rules from the Early Modern to the Modern Period", Helsinki, Leos Müller tillsammans med Steve Murdoch "Early modern neutrality, shipping and maritime law: Sweden and England 1650-1800"

20 mars 2014, workshop "Practicing Neutrality in Trade and Shipping in the long 18th century", Centre for Mediterranean studies, Nice University. Leos Müller

29 mars 2014, Annual Conference of the Economic History Society, Warwick University, Leos Müller med paper "The Business Strategy of an Interloper: The Swedish East India Company 1731-1783".

24 april 2014, Lisa Hellman deltog i symposium "Gendering the Maritime World", NMM, London, med paper "The Swedish East India Company: gender construction here, there, and in between"

8-10 maj 2014, Svenska Historikermötet, Stockholms universitet. CEMAS doktorander i historia deltog aktivt i mötet som är det svenska historikersamhällets största. Även Aryo Makko, Steve Murdoch och Leos Müller deltog med bidrag i fler sessioner.

9 juni 2014, Leos Müller och Steve Murdoch presenterade sitt gemensamma projekt på globalhistoriska seminariet i Lund.

3-5 september 2014, 11th North Sea Conference, Amsterdam Sjöfartsmuseet. CEMAS doktorander (Lisa Hellman, Ale Pålsson, Harry R Svensson) presenterade sina avhandlingsprojekt som posters. Leos Müller var bjuden som kommentator till inledande sessionen.

3-7 september 2014, The 4th ENIUGH Congress, Paris. Leos Müller och Lisa Hellman deltog i kongressen med egna bidrag.

6-9 oktober 2014, Konferens ”All at Sea. The Prize papers as a source for a global microhistory”, The National Archives, Kew, London, Steve Murdoch presenterade paper skriven tillsammans med Leos Müller.

6 november 2014, Leos Müller och Steve Murdoch presenterade projektet in Research Seminar Series, University of St Andrews

7-8 november 2014, , Konferens: COLLOQUE People(s) et Pouvoir(s) en représentation dans les espaces germanique et nordique. Presentation av paper. Harry R Svensson

4 december 2014, Lisa Hellman presenterade paper vid ASNET-series, Institute for Advanced Studies on Asia, Tokyo University.

Steve Murdoch i sitt arbetsrum, University of St Andrews.

5 Samverkan

Historisk tidskrifts temanummer Maritim historia, 2014/3

Leos Müller och Stefan Lundblad har under 2013 och 2014 arbetat med HT:s temanummer Maritim historia. Syftet med temanumret var att uppmärksamma maritim historia som ett nytt och spännande forskningsfält inom historieforskningen och lyfta fram bredden och den internationella inriktningen i den maritima forskningen.

Temanumret utkom i början av september. Tre bidrag (Lisa Hellman, Aryo Makko, Andreas Linderoth) har nära koppling till CEMAS och SMM.

Fritidsbåtsprojektet

Mattias Frihammar arbetar sedan mars 2014 som postdoktor inom projektet som genomförs i ett nära samarbete med Sjöhistoriska museet. SMM har relevanta samlingar och där finns även ett genuint intresse för projektet.

Konsulprojektet – ett samarbete mellan SMM, Utrikesdepartementet och CEMAS

Konsulprojektet syftar dels till att kartlägga material om Sveriges konsulära närvaro i världen, dels att organisera konferens om konsulatväsendet historia och roll. Aryo Makkos postdoktorprojekt är en del av denna satsning och finansieras av SMM.

Aryo Makko och Leos Müller arbetar för närvarande med antologi som bygger på bidragen till konsulkonferensen (vår 2014). Kvalitet håller god nivå och boken förväntas att komma ut nästa år. Konsulprojektets referensgrupp träffades regelbundet under året.

Utställningssamarbeten

Sjöhistoriska museet planerar en utställning om handeln med Asien (Sydostasien) som troligtvis kommer handla om Svenska Ostindiska kompaniet. Lisa Hellman och Leos Müller har aktivt deltagit i förarbetet med utställningen.

Harry R. Svensson har varit delaktig i arbetet med Judiska Museets utställning "En svensk framgångssaga..." som pågår 7 oktober 2014- 31 augusti 2015.

Läroboksprojektet

Redan år 2010 tog Leos Müller och Tomas Nilson (Göteborgs universitet) initiativ till att skriva en lärobok i maritim historia. Båda lärosäten erbjuder idag kurser med maritim-historiskt innehåll men det saknas en fungerande lärobok. Ett antal rutinerade skribenter har redan knutits till läroboksprojektet (Simon Ekström, Ingvar Sjöblom, Gunnar Åselius, Per Hallén, Hanna Hagmark Cooper, Thomas Taro Lennerfors, Dan Johansson, Henrik Alexandersson, Lennart Bornmalm, och andra) och det finns ett manuskript som redan används i undervisning på Stockholms universitet, kursen Svensk historia från sjösidan.

6 Undervisning

Handledning 2014: Aryo Makko, Ale Pålsson och Lisa Hellman handleder studenter med ämnen som anknyter till deras respektive forskningsintressen. Uppsatsämnen som föreläs har maritima utgångspunkter och använder relevant källmaterial (exempelvis från Sjöhistoriska museet).

Kursen Svensk historia från sjösidan, höstterminen 2014. Kursen hade 28 registrerade studenter, betydligt fler än förra året, och det är tydligt att den uppskattas av studenterna. De undervisande lärarna på kursen var Leos Müller, Simon Ekström, Ingvar Sjöblom (Försvvarshögskolan) och Mirja Arnshav (Sjöhistoriska museet). Litteraturlistan har uppdaterats. Kursens huvudbok är manuskript (läroboken ovan). Kursen kan ses som ett gott exempel på samarbetet mellan historia, etnologi och arkeologi Leos Müller gav dessutom en föreläsning om maritim historia inom marinarkeologisk grundkurs, Södertörns högskola (den 13 november).

7 Publikationer

Ekström Simon, "Den flyktiga fjärilen", i Mirja Arnshav (red.) *Svenska Sjömanstatueringar* (Stockholm, Medströms 2014)

Ekström Simon, "Följa hummer", RIG: Kulturhistorisk tidskrift, 2013, s. 65-79

Ekström Simon, "Pinuppan – påklätt, avklätt, naket", i Mirja Arnshav (red.) *Svenska Sjömanstatueringar* (Stockholm, Medströms 2014)

Hellman Lisa, "Espaces d'intersection: Les relations sociales des employés de la Compagnie Suédoise des Indes Orientales à Canton au XVIIIe siècle" [Space for intersections – Social relations in of the employees of the Swedish East India Company in 18th century Canton] in Gérard Le Bouedec (red.), *L'Asie, la mer, le monde: le temps des compagnies des Indes*, (Presses Universitaires Rennes: 2014)

Hellman Lisa, "Att ta med sig en geisha hem" och "Drakens färd över havet", i Mirja Arnshav (red.) *Svenska Sjömanstatueringar* (Stockholm, Medströms 2014)

Hellman Lisa, "Ett ensamt skepp på öppet hav? Kopplingar, kontakter och utbyten ombord på svenska ostindiefarare", *Historisk tidskrift* 2014/3

Hellman Lisa, "Using China at Home: Knowledge Production and Gender in the Swedish East India Company, 1730-1800", *Itinerario*, 2014/1

Lisa Hellman, recension av Jaap R. Bruijn, *Commanders of Dutch East India Ships in the Eighteenth Century*, Recension *Forum navale* 2014

Makko Aryo, "From Neutrality to Pax Americana: Swedish Foreign Policy Orientation and the End of the East-West Divide", Mark Kramer & Peter Ruggenthaler (red.) *The End of an Era: The Western Powers and the Collapse of the Eastern Bloc*.

Makko Aryo, "I Imperialismens kölvatten? Ett maritimt perspektiv på stormaktsspelet, kolonialism utan kolonier och den svensk-norska konsulsstaten, 1875–1905", *Historisk tidskrift* 2014/3

Makko Aryo, red. tillsammans med Aunesluoma, Juhana, Thomas C. Fischer (red.), "Neutrality and World Politics during the Cold War", *Journal Cold War Studies*, Vol. 16(3), 2014

Murdoch Steve, "Scottish involvement in the Swedish Riksdag of the seventeenth century: the period from Parliamentarianism to Absolutism, c.1632-1700", *Parliaments, Estates and Representations*, 2014, s. 1-21

Murdoch Steve, *Alexander Leslie and the Scottish Generals of the Thirty Years' War, 1618-1648* (Pickering and Chatto 2014) tills. med Alexia Grosjean

Müller Leos & Stefan Lundblad "Tema maritim historia: Inledning", *Historisk tidskrift* 2014/3

Müller Leos, red. tillsammans med Stefan Lundblad, Tema Maritim historia, *Historisk tidskrift* 2014/3

Müller Leos, red. tillsammans med Stefan Eklöf Amirell *Persistent Piracy: Historical Perspectives on Maritime Violence and State Formation* (Palgrave 2014)

Pålsson Ale, recension av Göran Rydén, *Sweden in the Eighteenth Century World: Provincial Cosmopolitans*. I *Itinerario* 2014/1

Svensson Harry R., "Det är märkvärdigt hur 10 å 12 personer, hvilka en gång har varit tillsammans kan spridas ut öfver jordytan" - Svenska örlogsofficerare i utrikes tjänst under 1800-talet" *Militärhistorisk Tidskrift*, 2013, s. 87-104

Svensson Harry R., "Familjerna Philip och Ruben" (Utställningskatalog) Judiska Museet i Stockholm (2014)

Svensson Harry R., "The Case of Fabian Philip, Karlskrona's First Jewish Entrepreneur: A Swedish Example of the Port Jews Phenomenon?" *Sjuttonhundratalet. Nordic Yearbook for Eighteenth-Century Studies* (2014)

8 Informations-spridning, CEMAS webbplats

CEMAS webbinformation är en del av Historiska institutionens webbplats. Informationen uppdateras regelbundet. Utöver detta har CEMAS eget Facebook-konto där även annan relevant information uppmärksammas (intressanta föredrag, medarbetarnas publikationer, deltagande i konferenser etc.). En annan informationskanal är informationsbrev som distribueras ungefär varannan vecka, oftast i anslutning till Maritima seminariets program. Utskickets sändlista används för att informera om andra aktiviteter av maritimt intresse.

9 Ekonomi

CEMAS finansieras gemensamt av Statens maritima museer och Stockholms universitet, där vardera sidan stödjer verksamheten med upp till två miljoner kronor årligen, totalt 4 miljoner

kronor. Huvuddelen av kostnader täcker de anställdas (CEMAS forskare och doktorander) löner och övriga kostnader förbundna med anställning.

Utöver uppgörelsen mellan SMM och SU, som gäller sexårsperioden 2010-2015, finansierades verksamheten med externa medel och genom Historiska institutionen. Utfallet för budgetåret 2015 bifogas årsberättelsen.

10 Utvärdering av CEMAS

Enligt CEMAS ursprungsdokument skall centrubildningen regelbundet utvärderas. År 2014 gick SU:s uppdrag att utvärdera CEMAS till Stefan Bohman, chef för Strindbergsmuseet. Han överlämnade sin utvärdering till filosofiska fakulteten den 1 oktober 2014. Bohmans utvärdering lyfter fram framförallt de positiva erfarenheterna och centrets framgångsrika utveckling. Han ser samarbetet mellan SMM och SU som fruktbart och rekommenderar dess fortsättning. Dock finns i utvärderingen även kritiska synpunkter och ändringsförslag som bör nämnas. Dessa ledde till en intern diskussion i CEMAS styrelse. Efter sitt möte den 20 november lämnade styrelsen sina synpunkter till fakultetsledningen. Jämförbara synpunkter kom även från Historiska institutionens ledning (prefekt). Det gäller framförallt Bohmans önskan att tydligare knyta CEMAS till SMM och de forskningsbehov som finns inom museerna. Styrelsen konstaterar att frågor om forskningsproblem såväl som antagningsförfarande måste följa de regelverk som finns inom SU och det gör det svårt att ta hänsyn till SMM:s önskemål. CEMAS får inte bedriva ”uppdragsforskning” åt museet. Även utvärderarens önskan att sänka/anpassa OH kostnader till nivåer utanför universiteten är svåra att uppfylla. Däremot kommer hans rekommendation att knyta CEMAS närmare ämnet arkeologi och satsa på postdoktoranställningar att följas upp under kommande år.

Leos Müller